Ib tug neeg es tau ntsib kev tsim txom, lub lav Minnesota muaj kev pab tseem ceeb rau koj txoj kev es koj muaj cai thaum muab koj rooj plaub coj los hais raws kev raws cai hauv tsev hais plaub ib ntu zuj zus.

THAUM QHOV UA TXHAUM CAI TWB MUAB QHIA RAU TUB CEEV XWM LAWM

Koj muaj txoj cai ua li nram qab no:

- Hais koj lub tsev ua hauj lwm ntawm cov tub ceev xwb tsis txhob pub kom muaj neeb paub txog tias koj yog leej twg rau cov neeg pej xeem kom lawv tshawb nrhiav tau. (cov ntaub ntawv information ntsig txog tus neeg es raug quab yuam ua dev ua npua thiab cov menyuam yaus es raug tsim txom yeej muab lawv lub npe ceev cia tsis pub kom pej xeem sab nraud paub txog lawv li.)
- Yuav tsum muaj kev ceeb toom qhia koj txog tej yam es koj muaj txoj cai qhia los ntawm cov tub ceev xwm xws li muaj cai kom yuav tsum tau them qhov kev es tau ua rau koj puas tsuaj.
- Yuav tsum muaj cov ntaub ntawv information txog cov program muaj kev pab rau cov neeg raug kev tsim txom es nyob ze ib cheeb tsam ntawm koj.
- Ua ntaub ntawv thov los yog apply kom muaj kev pab nyiaj txiag them rau koj (nyiaj txiag them) rau tej yam puas tsuaj es tsis yog khoom vaj khoom tsev es muaj feem xyuam txog kev raug tsim txom txhaum cai.
- Tej qho kev tsim txom tsis raug cai thiab tsim txom yus tus txij nkawm es twb raug tub ceev xwm muab ntes mus kaw lawm, yuav tau muaj kev ceeb toom qhia rau koj yog tias tus neeg tsim kev kub ntxhov tsis raug cai tau muab tso tawm hauv nkuaj los lawm thiab yuav tsum muaj kev qhia tias vim li cas thiaj muab nws tso tawm thiab qhia txog lub koos haum es tsom kwm tus neeg tau ua txhaum cai.
- Tej rooj plaub tshwm sim es raug tua tuag, yuav muaj kev ceeb toom qhia txog txoj cai thiab cov hauv kev qhia kom tiv thaiv tau tus neeg tuag ntawv cov khoom vaj khoom tsev.

THAUM ROOJ PLAUB MUAB FOOB TAG LAWM

Koj muaj txoj cai yuav tsum muaj kev ceeb toom ghia txog:

- Rooj plaub no muab foob li cas, ib theem zuj zus ntawm rooj plaub no foob li cas, thiab qhia tag nrho koj cov cai es koj muaj.
- Koj txoj kev muaj cai ua ntaub ntawv thov los yog apply kom muaj kev pab nyiaj txiag them rau koj (nyiaj txiag them) rau tej yam puas tsuaj es tsis yog khoom vaj khoom tsev es muaj feem xyuam txog kev raug tsim txom txhaum cai.

TUS NEEG RAUG TSIM TXOM TSHAB TXAIS LI CAS

Raws li tsav kev cai li choj hauv lub lav Minnesota, ib tug neeg rau tsim txom yam tsis raug cai tshab txais tias yog ib tug neeg es raug kev puas tsuaj los yog raug mob thaum nws raug kev tsim txom. ib tug neeg rau tsim txom kuj yog ib tug neeg ntawm tsev neeg, tus neeg saib xyuas, los yog tus neeg tu cov menyuam es tseem yau, ib tug neeg es tsis muaj peev xwm, ib tug neeg es xiam oos qhab lub cev tsis muaj zog, los yog yog tus neeg es tuag lawm.

- Txoj kev xa mus kawm ua ntej hais plaub tag.
- Muaj kev hloov lub sij hawm thaum tuaj mloog rooj plaub yog tias tau txais daim ntawv sau nram tsev hais plaub tuaj kom yuav tsum tau mus los yog hais kom yuav tsum tau mus teev lus.
- Muaj cai hais kom tus neeg tau tsim kev tsim txom los mus them cov nqi ua ntej muaj kev tsub txim rau.
- Cov ntsiab lus ntawm qhov kev pom zoo txog kev sib khom haum.

Koj yeej muaj txoj cai los koom tes rau tej theem hais plaub ua ntu zus nram qab no:

- Muab tawm tau tswv yim ua ntej yuav pib hais rooj plaub.
- Hais kom tus kws lij choj foob rooj plaub no koj muab coj los hais kom tiav sai li sai tau.
- Kom muaj kev ceeb toom qhia rau koj thiab mus nyob hauv chav hais plaub thaum tus neeg tsim kev txhaum cai lees nws lub txim thiab thaum qhia txog lub txim.
- Mus zaum hauv lub tsev hais plaub ua ntu zus thaum tus neeg ua txhaum cai yog ib tug neeg tseem hluas tsis tau puv 18 xyoo.
- Tsis kam txais lub txim tau thov lees txhaum thaum mus hais plaub los yog plea hearing es yog tsuas pub sau ntawv los yog hais lus tias koj tsis kam
- Thaum muaj kev ntsuam xyuas txog kev yuav tsub txim los yog presentence investigation (PSI), koj yuav tsum qhia txog cov information tias qhov kev koj raug tsim txom no ua rau koj sab npaum li cas thiab koj ho xav li cas txog lub txim es yuav tsub rau.
- Los hais lus los yog sau ntawv qhia seb yog ib tug neeg raug kev tsim txom es muaj kev txom nyem siab npaum li cas thaum rooj plaub es tab tom yuav tsum txim rau.
- Yog hais tias yog ib tug pej xeem ntawm lub zej zog, ces los hais cov lus seb qhov no ho muaj kev txom nyem siab li cas thaum rooj plaub es tab tom yuav tsum txim rau.

Tej txoj cai kuj hais qhia txog koj txoj kev puaj phais, tsis pub leej twg paub txoj koj, thiab kev tiv thaiv koj thaum lub sij hawm tab tom hais plaub xws li cov kev muaj cai:

- Kom muaj kev ceeb toom txog thiab muaj kev tawm tswv yim seb yuav cas nyiaj li cas thaum hais rooj plaub tsim kev raug mob los yog violent crime thiab rooj plaub khub niam txiv sib ntaus.
- Muaj ib chav es tiv thaiv zoo heev rau tus neeg ua txhaum cai tsev neeg thiab cov neeg es tuaj txhawb nws zog nyob tos hauv lub tsev hais plaub.
- Ceeb toom kev hem cov tim khawv thiab yuam daim ntawv tiv thaiv los yog daim ntawv txwv tsis pub pej xeem sib tiv tauj.
- Hais kom tsis pub koj lub chaw nyob thiab koj qhov chaw ua hauj lwm, koj tus xov tooj, thiab koj lub hnub yug kom tsis pub hais qhia rau tus neeg ua txhaum cai kom nws paub thiab hais qhia thaum rooj hais plaub no qhib rau pej xeem tuaj zaum mloog.
- Tiv thaiv kom lub tuam txhab ua hauj lwm tsis txhob ua

- phem rau koj los yog koj tsev neeg es tau siv sij hawm tawm hauj lwm los mus mloog thaum hais rooj plaub los yog thaum yuav tau tuaj teev lus rau rooj plaub es tau tsim kev raug mob los yog violent crime (xws li niam txiv sib ntaus, yuav ua dev ua npua, thiab nyiag soj caum neeg).
- Rooj plaub es sib tua tuag, nrhiav txoj hau kev kom lub tsev hais plaub txwv tsis pub tus neeg tsim kev txhaum cai no muab cov khoom ntawm tus neeg raug tua tuag coj mus muag tawm. Txoj kev cai li choj tsis pub kom tus neeg ua txhaum cai tau nyiaj txiag los ntawm qhov kev es nws tau tsim kev txhaum cai.

Tom qab tus neeg ua txhaum cai no raug tsub txim lawm, koj muaj txoj cai ua li nram qab no:

- Muaj kev ceeb toom qhia seb rooj plaub no hais xaus li cas lawm.
- Paub txog tej kev cai uas koj muaj tom qab raug ris lub txim.
- Muaj kev ceeb toom qhia txog kev muab tus neeg ua txhaum cai tso tawm los yog nws tau nyiag kev khiav tawm hauv lub tsev kaw neeg los yog raug muab rhais chaw mus kaw rau cov tsev kaw neeg es tsis tshua saib nruj heev, qhia tau rau koj yog tias koj xav paub.
- Sau ib daim ntawv mus nug lub tsev hais plaub kom yuav tsum tau muaj kev kuaj seb tus neeg ua txhaum cai es raug tsub txim rau puas muaj kab mob HIV yog tias rooj plaub no yog rooj plaub muab yuam deev thiab tej qhov kev txhaum cai es yog raug ntaus nqaij to los ntshav es ntub rau.
- Muaj kev ceeb toom qhia txog kev tawm tsam lub txim tsub rau thiab muaj cai mus mloog thaum tsum txim rau thiab muaj cai txais kev ceeb toom qhia seb kev txiav txim siab ntawm kev tawm tsam lub txim yog li cas lawm.
- Tej rooj plaub es yog felony los yog violent crime, lub txim es tau thov tsub rau muab kho, rooj plaub mus mloog lub txim (hearing), thiab muaj cai tawm tsw yim.
- Muaj kev ceeb toom qhia txog daim ntawv sau mus thov kom tshem lub txim ua txhaum thiab muaj txoj cai kom hnov koj cov lus, yog tias koj xav kom hnov koj cov lus.
- Tau txais kev ceeb toom yog ua ntawv kom tus neeg tau ua txhaum mus nyob tim tsev kho mob, txiav txim li cas rau tsab ntawv, thiab, yog coj mus nyob, tso lawm/muaj rhuav tshem, thaum thov ntawv tuaj kom paub.
- Paub txog kev ua ntawv thov tawm tsam rub txim rau tus ua txhaum thiab daim ntawv thov tawm tsam yuav mus zoo li cas. Yog tias tau muaj lub txim txhaum li pej xeem (civil commitment), ces tus raug tsim txom mam li thov seb tus ua txhaum ntawd yuav raug tso tawm thaum twg lossis muaj yam hloov li cas nws tsim nyog paub txog.

Qhia txog tias qhov kev tau ua txhaum cai no ua rau kev txom nyem nyiaj txiag zoo li cas, koj muaj txoj cai ua li nram qab no:

 Ua ntaub ntawv thov kom muaj kev pab nyiaj txiag them rau koj (nyiaj txiag them) rau tej yam puas tsuaj es tsis yog khoom vaj khoom tsev es muaj feem xyuam txog kev raug tsim txom txhaum cai.

- Nrhiav kom muaj kev them nyiaj los ntawm tus neeg ua txhaum cai es kev puas tsuaj muaj feem xyuam ntsig txog qhov kev nws tau tsim yog tias tus neeg ua txhaum cai raug tsub txim rau.
- Hais mus rau tus neeg ua txhaum cai tus neeg soj ntsuam saib xyuas nws es teem ib lub sij hawm mus hais plaub los yog hearing yog tias tus neeg ua txhaum cai tsis kam them nyiaj rau qhov kev nws tau ua puas tsuaj.
- Ua ib rooj plaub hu ua civil case foob tus neeg ua txhaum cai kom nws them cov khoom ua nws tau ua puas tsuaj, txawm tias twb muaj kev foob los tsis tau foob lub txim rau qhov nws tau tsim kev txhaum cai los yog criminal charges.

YOG IB TUG NEEG RAUG TSIM TXOM NTAWM KEV NIAM TXIV, KEV UA DEV UA NPUA, THIAB RAUG NEEG SOJ THIAB RAWS

Koj muaj cai ua li nram qab no:

- Muaj kev qhia los ntawm tus kws lij choj sawv cev rau lub nroog txog kev txiav txim siab tsis txais rooj plaub los yog tso tseg tsis hais rooj plaub nrog rau qhia txog cov ntaub ntawv information sau thov kom muaj kev tiv thaiv los yog tsis pub kom muaj kev hem thiab saib tsis taus (protection or harassment restraining order) yam tsis tau them tus ngi.
- Tsis tas ua raws li daim ntawv cog lus ntawm kev xauj vaj xauj tsev los yog nplua nyiaj vim tsis them nqis tsev yog tias yuav tsum tau khiav kom dim kev raug tsim txom (violent situation).
- Yog hais yog ib tug neeg raug kev tsim txom ntawm kev niam txiv, yeej mus nqa tau daim ntawv es tub ceev xwm sau txog qhov teeb meem yam tsis tau them tus nqi.
- Yog hais yog ib tug neeg raug kev tsim txom ntawm kev niam txiv, hais kom tus kws lij choj sawv cev rau lub nroog (prosecutor) sau ib daim ntawv foob hu ua criminal complaint.
- Yog hais yog ib tug neeg raug kev tsim txom ntawm kev niam txiv, hais kom rooj plaub no muab rau tus kws li choj sawv cev hauv lub nraug lub hoob kas rov saib kev tsub txim ib zaug dua.
- Yog hais yog ib tug neeg raug kev tsim txom ntawm kev raug quab yuam ua dev ua npua, yuav kuaj kom lub cev yam tsis pub leej twg paub thiab tsis muaj nqi rau koj them rau qhov kev kuaj no thiab yuav tau txais kev ceeb toom qhia txog koj txoj cai thiab cov kev pab los ntawm lub tsev kuaj mob.
- Yog tias yog ib tug raug tsim txom quab yuam, nws mam xaiv seb puas mus kuaj lub cev seb raug quab yuam li cas, thiab paub txog tej ntaub ntawv ua mus kuaj lub cev mus zoo li cas lawm.
- Yog hais yog ib tug neeg raug kev tsim txom ntawm kev raug quab yuam ua dev ua npua, tsis kam mus teb lus yam siv lub polygraph yam tsis muaj kev cuam tshuam txog txoj kev tshawb fawb los yog saib puas yuav foob rooj plaub mus.

Cov Nqis Lus Nug es Nub Tas Mus Li

Kuv yuav nrhiav li cas kuv thiaj li paub txog seb kuv rooj plaub hais txog qhov twg lawm?

Hu mus rau tus xov tooj ntawm luv tsev tub ceev xwm ua hauj lwm es sau koj cov lus teev cia kom thiaj li paub tias koj rooj plaub hais txog qhov twg lawm. Yog hais tias tseem tab tom tshawb nrhiav cov pov thawj, ces nug tus neeg es tshawb fawb txoj koj rooj plaub tus xov tooj kom koj li paub nug nws ntxiv mus. Yog hais tias koj rooj plaub twb muab xa mus rau tus kws li choj sawv cev rau lub nroog lawm, ces koj nug nws lub npe thiab tus xov tooj es koj thiaj li hu tau kom koj paub ntxiv.

Yuav ua li cas kuv thiaj li luam tau daim ntawv es tub ceev xwb sau?

Hu xov tooj (hu tus xov tooj es tsis yog tus xov tooj xav tau kev pab sai li sai tau los yog emergency number) los yog mus kiag ntawm lub hoob kas tub ceev xwm ua hauj lwm es sau koj cov lus teev tseg thiab nub seb koj yuav luam daim ntawv rau koj li cas. Ntau lub chav ua hauj lwm yeej muaj cov ntaub ntawv qhia tias koj yuav ua li cas koj thiaj li muab tau daim ntawv teev lus li cas hauv lawv lub website. Qhov es koj yuav muab tau tag nrho cov ntawv teev lus mas nyob ntawm seb kev soj ntsuam mus txog twg lawm thiab seb yog hom plaub dabtsi.

Kuv puas muaj cai hais kom kom ua plaub los yog tshem rooj plaub es tsis foob lawm?

Kev txiav txim siab tias yuav muaj lub txim es yuav foob tus neeg ua txhaum cai mas nyob ntawm tus kws lij choj es sawv cev rau luv nroog. Koj tsis muaj cai yuav hais tau koj ua plaub foob los yog tshem rooj plaub es tsis foob lawm, tabsis koj yeej muaj tsab peev xwm hais tau qhov kev koj xav rau tus neeg ua hauj lwm saib xyuas kev ruaj ntseg es tab tom leg koj rooj plaub. Tus neeg ua hauj lwm sawv cev rau tus neeg raug tsim txom nyob hauv lub hoob kas ntawm tus kws lij choj los yog ib lub hoob kas es ua hauj lwm pab cov pej xeem yeej pab tau koj cev lus rau tus neeg tab tom soj ntsuam txog koj rooj

MUAJ KEV CEEB TOOM QHIA TXOG TUS NEEG RAUG KEV TSIM TXOM COV CAI

Lub hoob kas ua hauj lwm ntawm cov tub ceev xwm yuav tsum tau ceeb toom qhia rau cov neeg raug tsim txom txog tej txoj cai es lawv muaj thiab tej kev pab es muaj rau lawv thaum lawv xub xub tij tauj tub ceev xwm.

Tus kws lij choj sawv cev rau lub nroog es foob tus neeg ua txhaum cai yuav tsum tau ceeb toom qhia rau cov neeg raug tsim txom txog tej txoj cai lawv muaj thaum muaj daim ntawv foob lub txim lawm.

plaub thiab cev lus rau tus kws lij choj sawv cev rau lub nroog es tswj koj rooj plaub. Koj yeej hu tau rau lub lav Minnesota qhov chaw pab rau cov neeg raug tsim txom los yog Minnesota Crime Victim Support Line at 866-385-2699 kom tau kev pab yog tias koj tsis tau tus xov tooj es muaj kev pab ntawm koj lub zos los yog tsis tau tus kws lij choj ntawm lub nroog lub hoob kas tus xov tooj.

Reparations (pab nyiaj txiag) yog dabtsi?

Yog hais tias koj yog ib tug neeg es rau tsim txom (violent crime) thiab yuav tsum siv koj cov nyiaj los them nqi hoo maum, nqi sib tham los yog counseling, nqi them tsev tha neeg tuag, poob nyiaj tom hauj lwm, los yog lwm yam nqi, koj kuj yuav tau txais kev tsim nyog pab nyiaj txiag los ntawm cov program repararation. Hu rau cov neeg tswj ntawm Minnesota Crime Victims Reparations Board ntawm 651-201-7300 kom koj thiaj li paub txog qhov kev pab no thiab yuav pib sau ntaub ntawv thov li cas.

Kuv mus zaum mloog thaum hais plaub (hearing) puas tau?

Tau. Feem ntau mas thaum los hais plaub rau cov neeg laus es raug foob mas yeej qhib lug rau cov pej xeem tuaj mloog. Nyob ntawm qee rooj plaub, tus neeg txiav txim plaub tej zaum kuj muab lub qhov rooj khaw tsis pub rau cov neeg sab nraud los yog ib pawg neeg twg los mloog. Rooj plaub es tsim los ntawm tus neeg ua txhaum cai tseem tsis muaj hnub nyoog 18 xyoos, cov neeg es raug tsim kuj tuaj mloog tau thaum tsev hais plaub pib hais plaub.

Tus neeg rau tsim txom puas muaj nws txoj cai yog tias tus neeg ua txhaum cai tsis tau muaj 18 xyoos.

Muaj, kev muaj cai yog muaj ib yam nkaus rau tus neeg txhaum cai es tshaj 18 xyoos thiab qis tshaj 18 xyoo.

Kuv yuav ua li cas kuv thiaj li paub tias tus neeg ua txhaum cai tawm hauv nkuaj los lawm?

Ua ntej yuav tsub txim rau, lub nkuaj kaw neeg los yog lub chaws saib xyuas cov neeg ua txhaum cai yuav tsum tau qhia rau cov neeg es raug tsim (vioent crime) los ntawm tus neeg ua txhaum cai yog tias nws tawm los lawm. Txhua txhua tus neeg es raug tsim, tsis hais yog hom raug tsim dabtsi los xij, yuav tsum tau mus cuv npe rau hauv **VINE** (Victim Information and Notification Everyday) kom thiaj li muaj kev ceeb toom hu tuaj qhia txog thaum tus neeg raug txim tawm los. Tom qab tsum txim rau lawm, tus neeg ntawd yuav tsum tau qhia txog tej yam xws li tawm nkuaj lawm los yog hloov lub chaw kaw rau lub chaw tshiab lawm.

Cov kev pab

Thaum tus neeg raug foob raug ceev cia lawm:

Yuav xav kom tau txais kev ceeb toom qhia thaum tus neeg raug kaw tawm los los yog kom paub txog lwm tus neeg raug kaw cov ntaub ntawv information:

Cov nkuaj kaw neeg thiab chaw saib xyuas neeg (County jails and detention facilities)

Hu ncaj qha rau lub nkauj los yog siv Minnsota VINE: 1-877-664-8463 | www.vinelink.com

Minnesota Cov Tuam Tsev Kaw Neeg

DOC Kev Pab Rau Cov Neeg Raug Tsim Txom 800-657-3830

Xav paub txog cov ntaub ntawv information ntawm kev pab them nyiaj txiag rau tej rooj plaub raug tsim txom hu ua violent crime, hu rau

Pag Neeg Pab Cov Neeg Raug Tsim Txom 651-201-7300 | 1-888-622-8799 ojp.dps.mn.gov

Tij tauj kom tau kev pab hauv lub zej zog

MN Tus Xov Tooj Txhawb Cov Neeg Raug Tsim Txom: 866-385-2699

(Kev pab rau cov Neeg raug tsim txom)

Hnub Ib Muaj Kev Kub Ntxhov Tus Xov Tooj: 866-223-1111 (Kev tsim txom ntawm niam txiv, kev quab yuam ua dev ua npua, Yuam ua niam ntiav / Domestic abuse, sexual assault, trafficking)

Mus nrhiav kev pab txog kev quab yuam ua dev ua npua: rapehelpmn.com

Yog koj muaj lus nug txog koj txoj kev muaj cai ntawm ib tug neeg raug kev tsim txom thiab koj xav tias koj cai tej zaum rau quab yuam lawm, ces hu rau

Chav saib xyuas kev ncaj ncees ntawm tus neeg raug tsim txom los yog Crime Victim Justice Unit 651-201-7310 | cvju.ojp@state.mn.us

Tiv Tauj Peb

LUB HOOB KAS SAIB XYUAS KEV NCAJ NCEES (OFFICE OF JUSTICE PROGRAMS) 445 Minnesota Street, Suite 2300 St. Paul, MN 55101-1515

Tus E-mail: dps.justiceprograms@state.mn.us Lub vaj sab: ojp.dps.mn.gov 651-201-7300 | 888-622-8799 9/23

Crime Victim Rights - Hmong

COV NEEG RAUG TSIM TXOM TXOJ KEV MUAJ CAI

CRIME VICTIM RIGHTS

LUB HOOB KAS SAIB XYUAS KEV NCAJ NCEES OFFICE OF JUSTICE PROGRAMS

LUB LAV MINNESOTA CHAV SAIB KEV PUAJ PHAIS NTAWM COV PEJ XEEM
MINNESOTA DEPARTMENT OF PUBLIC SAFETY